

ЕКОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ: ОСВІДОМЛЕНА МОТИВАЦІЯ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

У статті розкрито вплив екологічних чинників на формування здорового способу життя. Пригнічення імунітету, алергічні реакції, метаболічні розлади, ожиріння, поява ракових захворювань і мутацій у наступного покоління це все ризики, пов'язані зі вживанням генномодифікованих продуктів. Особливістю підготовки студентів аграрного університету, залучення їх до здорового способу життя, мотивація щодо професійної діяльності в контексті забезпечення здоров'я людини через застосування здоров'язбережувальних технологій в аграрній галузі.

Ключові слова: *аграрні заклади вищої освіти, фізичне виховання, професійна діяльність, здоров'я людини, здоров'язбережувальна діяльність науково-педагогічних працівників фізичного виховання, здоров'язбережувальних технологій*

Здоров'я населення значною мірою формується під дією екологічних чинників, сила впливу яких останні роки має тенденцію до зростання. Розвиток науки, технологічний прогрес та впровадження науково-технічних розробок у виробництво, окрім суспільних благ, створює також певні загрози для людства. [4].

Інтенсивний розвиток промисловості та автомобільного транспорту, хімізація сільського господарства приводять до накопичення у довкіллі великої кількості токсичних для організму людини сполук, які надходять в організм людини з їжею, водою та повітрям [5].

Загроза здоров'ю людини: дослідження впливу генномодифікованих

організмів на організм людини ще не повністю вивчено, але вчені стверджують, що використання ГМО- продуктів можуть позначитись на здоров'ї людини набагато серйозніше, ніж Чорнобиль; окрім того є небезпека, що ген потрапить у навколишнє середовище, що є прямою загрозою здоров'ю людини.

Загроза для українських виробників харчової продукції поширення нових генномодифікованих сортів вражає новими генами десятки квадратних кілометрів, тому фермери, які на своєму полі вирощують натуральні сорти, мимоволі одержуватимуть урожай із генномодифікованих організмів, що сприятимуть забрудненню ґрунту, а використання надсильних хімічних препаратів виснажуватимуть ґрунти [3].

Сфера застосування продуктів, які містять генномодифіковані організми з року в рік зростає, що вимагає створення національних і міжнародних систем біобезпеки в роботі з генетично модифікованими організмами з метою запобігання їх неконтрольованого розповсюдження та використання. Генетично модифіковані організми ще недостатньо вивчені в плані взаємодії з іншими природними екосистемами, тому потенційно можуть бути небезпечними для біосфери Землі й здоров'я людини [1].

Тому правильне харчування, раціональний режим праці і відпочинку необхідний елемент здорового способу життя. При правильному і строго дотримуваному режимі виробляється чіткий і необхідний ритм функціонування організму, який створює оптимальні умови для роботи та відпочинку і тим самим сприяє зміцненню здоров'я, поліпшенню працездатності і підвищенню продуктивності праці.

Особливу тривогу викликає низький рівень залучення населення України до занять фізичною культурою і спортом [7].

Щодо професійної підготовки фахівців аграрної галузі у контексті регіональних потреб забезпечення якості сільськогосподарської продукції та захисту навколишнього середовища, то така тенденція спрямована на збереження навколишнього та природного середовища, природних ресурсів,

впровадження технологій органічного сільського господарства, наука та професійна підготовка фахівців для аграрної галузі щодо навколишнього середовища, виробництво органічних добрив, сертифікація органічної продукції, стандартизація, вплив сільського господарства на навколишнє середовище, виробництво сільськогосподарської продукції без використання агрохімії.

Здоров'язберезувальна діяльність викладачів фізичного виховання потребує комплексного підходу. Соціально-економічні перетворення в Україні, глобальна екологічна криза актуалізували проблему збереження фізичного, психічного, духовного і соціального здоров'я населення країни. В умовах загострення оздоровчих і демографічних проблем суспільства виникла нагальна необхідність у відродженні природних підходів до вирішення проблем здоров'я людини, важливу роль у впровадженні яких відіграють викладачі кафедри фізичного виховання. Необхідність професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі, готових до здійснення здоров'язберезувальної діяльності, визначена пріоритетними напрямками їх роботи, до яких належить діяльність з відновлення здоров'я, загального оздоровлення та покращення якості життя людини за допомогою засобів фізичної культури.

Підготовка майбутніх фахівців аграріїв до здоров'язберезувальної діяльності розглядається як цілеспрямований процес набуття студентами здатності здійснювати на всіх етапах – від планування до реалізації – професійно організовану діяльність щодо відновлення, зміцнення та збереження здоров'я різних соціально-демографічних груп.

Здоров'язберезувальна діяльність розглядається як специфічна форма людської активності, яка спрямована на формування здорового способу життя і забезпечує повне біосоціальне функціонування індивіда, його фізичну й інтелектуальну працездатність, достатню адаптацію до природних впливів і мінливості зовнішнього середовища. Уважаємо, що створення здоров'язберігаючого середовища можливе лише тоді, коли викладач має

особистісну спрямованість на збереження здоров'я студентів, що залежить від пріоритетності вибору оздоровчої діяльності в здійсненні навчально-виховної роботи, на чому наголошує О. Богініч [2].

Оптимальність створення здоров'язбережувального середовища у вищих аграрних навчальних закладах залежить також і від комплексного застосування всіх оздоровчих заходів, що є складовими компонентів здоров'язберігаючого середовища з обов'язковим урахуванням особистісно-орієнтованого підходу до кожного студента. Зміцненню здоров'я студентів, нащо спрямоване здоров'язберігаюче середовище, сприяє застосування викладачами не тільки традиційних оздоровчих заходів, але й нетрадиційних – сучасних оздоровчих технологій, обираючи тільки ті, які містять у собі оздоровчу спрямованість.

Будемо вважати, що формування здорового способу життя у студентів вищих аграрних навчальних закладів викликана зростанням навантажень на організм особистості у зв'язку з ускладненням суспільного життя, збільшенням ризиків техногенного та екологічного характеру. Люди, які ведуть здоровий спосіб життя, відрізняються високою духовністю, дотримуються правил безпеки праці, залишаються здоровими і активними до глибокої старості, навіть якщо вони проживають в екологічно забруднених регіонах, у великих індустріальних містах чи працюють на «шкідливому» виробництві.

Висновки. Створення здоров'язбережувального середовища засновано на впровадженні в освітній процес та набуття здатності здійснювати професійного мислення, як складника компетентності майбутнього аграрія. Сутність середовища полягає в створенні умов в освітньому процесі для збереження здоров'я студентів.

Література:

1. Баташова М. Є. Біотехнологічні культури в сучасному аграрному секторі / М. Є. Баташова. // ВІСНИК Полтавської державної академії. – 2014. – №4. – С. 38.
2. Богініч О. Л. Сутність здоров'язберігаючого середовища у життєдіяльності дітей дошкільного віку / О. Л. Богініч // Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. Випуск XVII – XVIII. – Івано-Франківськ. : Педагогічний інститут. ПНУ ім. В.Стефаніка. – 2008. – С. 191-199.
3. Генетично модифіковані організми [Електронний ресурс] // Українські скарби. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: http://barvinok.ucoz.net/publ/zdorovij_sposib_zhittja/genetichno_modifikovani_organizmi/17-1-0-131.
4. Грузєва Т. С. Організація санітарно-епідеміологічної служби / Т. С. Грузєва // Громадське здоров'я / Т. С. Грузєва. – Вінниця: Новая книга, 2013. – (третє). – С. 203.
5. ЗДОРОВ'Я. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ В УКРАЇНІ / [А. Царенко, О. Шекера, О. Шекера та ін.]. // Міжнародна асоціація «ЗДОРОВ'Я СУСПІЛЬСТВА». – 2015. – №1.
6. Петренко В. Л. Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи стандартів вищої освіти / В. Л. Петренко. // Інформаційний вісник: вища освіта. – 2003. – №10. – С. 5–37.
7. ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні \"Молодь за здоровий спосіб життя\" від 3 лютого 2011 року N 2992-VI [Електронний ресурс]. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2992-vi>.